

Ministru prezidenta Aigara Kalvīša uzruna konferences "Baltic IT&T" dalībniekiem 2005.gada 7.aprīlī

Ekselences! Godājamie konferences dalībnieki un viesi!

No sirds apsveicu visus šeit sapulcējušos profesionāļus, kam laimējies strādāt vienā no joprojām visstraujāk augošajām tautsaimniecības nozarēm.

Telekomunikāciju un informācijas tehnoloģiju attīstība pagājušā gadsimta nogalē iezīmēja būtisku pagriezienu ne vien tautsaimniecībā, bet arī cilvēku domāšanā, un tā joprojām ir ļoti svarīgs faktors ikvienas valsts konkurētspējā, tās iedzīvotāju labklājības vairošanā un valsts pārvaldes demokratizācijā.

Šos trīs faktoros – konkurētspēju, labklājību un demokrātiju es kā Latvijas valdības vadītājs gribētu izcelt kā galvenos mērķus, kuru sasniegšanā informācijas tehnoloģiju attīstības līmenis mūsdienās ir viens no izšķirošajiem priekšnosacījumiem. Un Baltijas valstis nav nekāds izņēmums. Nevar teikt, ka mēs būtu gluži iesācēji šajā jomā, taču apzināties arī to, ka darāmā vēl ir daudz.

Uzsākot savu darbu, šī valdība par vienu no prioritātēm izvirzīja informācijas sabiedrības izveidi, kurā ne tikai tiek aktīvi stimulēta informācijas tehnoloģiju attīstība, bet to sniegtās priekšrocības arī tiek aktīvi izmantotas visās dzīves sfērās. Tam, bez šaubām ir nepieciešama tehnoloģiskā bāze, taču ļoti svarīgs nosacījums ir izglītota sabiedrība. Bez valdības atbalsta šajā jomā būtisku pienesumu var dot un jau dod privātās kompānijas. Esmu gandarīts par šī gada februārī Latvijas valdības parakstīto līgumu ar Microsoft un jau uzsākto sadarbību, jo īpaši tāpēc, ka šī sadarbība ir rosinājusi arī alternatīvas programmatūras un atvērtā koda idejas aizstāvju aktivitāti. Tā ir ārkārtīgi veselīga konkurence, no kuras ieguvēji būs visa sabiedrība. Varat būt droši – veselīgai konkurencei valdības atbalsts būs nodrošināts.

Informācijas tehnoloģiju lietošanas prasmes nav konservatīvas zināšanas, ko iespējams iemācīt ar gadu desmitos aprobētām mācību grāmatām. Šīs prasmes pirmām kārtām ir jauna veida attieksme pret apmācības procesu kā tādu, izpratne par tehnoloģiskiem risinājumiem, kas nestāv uz vietas, bet ik mirkli gatavi piedāvāt jaunas iespējas. Un nozīmīga šo jauno praktisko iespēju sastāvdaļa ir izvēle, alternatīvi piedāvājumi, citiem vārdiem sakot - attīstība.

Mēs neesam apmierināti ar datoru lietošanas iemaņu līmeni Latvijas sabiedrībā, tāpēc esam īpaši atvērti auglīgai sadarbībai ar privāto sektoru un nevalstiskajām organizācijām, kas vēlas ko darīt šajā jomā. No savas puses valdība ir apņēmusies iespēju robežās stimulēt gan apmācību, gan datoru atjaunošanu un iegādi – skolām, iedzīvotājiem, mazajiem un mikrouzņēmumiem. Valsts programmas „e-Latvija” projektā paredzēts četru gadu laikā ieguldīt 17,44 miljonus latu sabiedrības izglītošanai, no tiem – 4 miljonus pieaugušo apmācībai darbam ar datoriem.

Diemžēl, joprojām kritiski vērtējams ir aktīvo interneta lietotāju skaits Latvijā. Mēs varam tikai ar skaudību vērot situāciju mūsu kaimiņu zemēs. Igaunijas piemērs liek domāt, vai nebūtu jāmet malā kautrība un jālūdz draudzīgs padoms arī šajā jomā. Interneta pieejamība un tā aktīva lietošana ir pašsaprotama mūsdienu pilsoņa nepieciešamība. Ja Aristotelis savulaik definēja cilvēku kā politisku dzīvnieku, ar to

saprotot aktīvos sengrieķu polisu iedzīvotājus, tad mūsu dienās šī definīcija būtu jāpapildina – politiski aktīvs cilvēks nav iedomājams bez interneta un tā piedāvātajām komunikāciju iespējām.

Cits svarīgs uzdevums ir radīt labvēlīgu likumdošanas vidi, kas veicinātu brīvu konkurenci informācijas un elektronisko sakaru pakalpojumu tirgū. Arī šis nav uzdevums, ko var pabeigt un domāt, ka viss ir izdarīts. Nozarē, kas attīstās kosmiskos ātrumos, nekas nevar ilgi palikt uz vietas. Arī likumi. Tie jāuzrauga, jāpilnveido, jāraksta no jauna. Par laimi, mums ir visi priekšnosacījumi – izveidots īpašo uzdevumu ministra e-pārvaldes lietās sekretariāts, ir uzsākta sadarbība ar ieinteresētām nevalstiskajām organizācijām, ir eksperti un speciālisti, kas gatavi piedalīties likumprojektu izstrādē. Ir politiskā griba. Atliek vienīgi sadarbīties un strādāt.

Šajā sakarā mēs esam atjaunojuši arī Informācijas sabiedrības Nacionālo padomi, kuras sastāvs un autoritāte ļauj sagaidīt nozīmīgu ieguldījumu konceptuālu nostādņu savlaicīgā izstrādē, saskaņojot tās ne tikai nacionālā, bet arī starptautiskā līmenī.

Nākamais uzdevums, kura virzība uz priekšu ir nepiedodami aizkavēta, saistīts ar jaunu tehnoloģiju ieviešanu valsts pārvaldē un sabiedrības iesaistīšanā tās darbā. Šopavasār jāsāk darboties ilgi gaidītajam e-parakstam – instrumentam, kas ļaus spert daudzus turpmākus soļus birokrātijas samazināšanai, valsts resursu taupīšanai un daudz rīcībspējīgākai demokrātijai. Vienlaikus, un tas nav tas sliktākais ieguvums, tiks optimizēta valsts pārvalde kā tāda, likvidēti liekie birokrātiskie posmi, nodrošināta lielāka atklātība un sabiedrības līdzdalība. Zinot sabiedrības jūtīgumu jautājumos, kas skar aizdomas par koruptīviem un slēptiem darījumiem, šī būs lieliska iespēja mazināt savstarpējo neuzticību un skepsi, kas patiesībā ļoti apgrūtina dzīvi mums visiem.

Informācijas tehnoloģiju un telekomunikāciju bizness ir tendēts pārsniegt jebkādas nacionālās robežas, taču arī tajā ir svarīgi atbalstīt vietējos uzņēmējus, atbalstīt viņu konkurētspēju, sakarus ar ārvalstu partneriem, radīt labvēlīgu uzņēmējdarbības vidi ne vien vietējam tirgu, bet arī eksportam. Par to, ka attīstības iespējas joprojām ir milzīgas, liecina arī nupat noritējušī veiksmīgā trešā mobilo sakaru operatora licences izsole.

Ir daudz pazīmju, kas liek mums ar optimismu raudzīties nākotnē. Viena no šādām pazīmēm ir pilnā zāle šodienas konferencē, cilvēku sejas un sirdis, kas atvērtas jaunām idejām – mērķtiecīgām, pārgalvīgām, ambiciozām, trakām, vārdu sakot, tādām, kas pasaulei liek griezties. Vēlu jums veiksmi un radošu sadarbību!

Paldies par uzmanību!